משניות מבוארות

מסֶכת כֵּלים פרק א

לְמַעְלָה מִן הַמִּצְרָע, עֵצֶם כְּשַׂעֲוֹרָה מִן הַמַּת, **שֶׁהוּא מְטַמֵּא טֻמְאַת שִׁבְעָה.** מַה מִּקְדָּשִׁים מְטַמְּאִין אֲחֵרִים אֵלָּא שֶׁלְּמַעְלָה מִטַּמְּאִין עֶרֶב, וְיַלְּפִינוּ לָה מִדְּכְתִיב (במדבר לא, כד) "וְכִבַּסְתֶּם בְּגָדֶיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וּטְהַרְתֶּם", כָּל טֻמְאוֹת שֶׁאַתָּם מִטַּמְּאִין בְּמַת לֹא יְהֵא בָהֶן פָּחוֹת מִשִּׁבְעָה. **חִמּוּר מִכְּלַן הַמַּת,**

לְמַעְלָה מִן הַמְּצוֹרָע, עֵצֶם כְּשַׂעֲוֹרָה, הַמַּת. שֶׁהוּא מְטַמֵּא טֻמְאַת שִׁבְעָה. חִמּוּר מִכֻּלָּם, הַמַּת. שֶׁהוּא מְטַמֵּא בְּאֹהֶל, מַה שְׁאַין כֻּלָּם מְטַמְּאִין:

א מַה **עֹשֶׂה תְּמֵאוֹת פּוֹרְשׁוֹת** מִן הָאֳדֶם. **מְחַסֵּר כְּפּוּרִים. אָסוּר בְּבִקּוּשׁ וּמִתָּר בִּתְרוּמָה וּבְמַעֲשֵׂר. חָזַר לִהְיוֹת לְטְבוּל יוֹם, אָסוּר בְּבִקּוּשׁ וּמִתָּר בִּתְרוּמָה וּמִתָּר בְּמַעֲשֵׂר. חָזַר לִהְיוֹת בַּעַל קְרִי, אָסוּר בְּשַׁלְשָׁתָן. חָזַר לִהְיוֹת בּוֹעֵל נִדָּה, מְטַמֵּא מִשְׁכַּב כְּעֵלְיוֹן. חָזַר לִהְיוֹת זָב שְׁרָאוּי שְׁתֵּי רְאִיּוֹת, מְטַמֵּא מִשְׁכַּב וּמוֹשָׁב, וְצָרִיךְ בִּיאַת מַיִם חַיִּים, וּבְטוּר מִן הַקְּרְבָּן. רָאָה שָׁלֹשׁ, חַיָּב בְּקָרְבָּן. חָזַר לִהְיוֹת מְצוֹרָע מִסְגָּן, מְטַמֵּא בְּבִיאָה, וּבְטוּר מִן הַפְּרִיעָה וּמִן הַפְּרִימָה וּמִן הַצִּפֳּרִים. וְאִם הָיָה מְחֻלָּט, חַיָּב בַּכֶּלְיָן. פְּרַשׁ מִמֶּנּוּ אֲבָל שְׁאַין עָלָיו בְּשָׂר קְרָאוּי, מְטַמֵּא בְּמִגָּע וּבְמַשָּׂא, וְאֵינוֹ מְטַמֵּא בְּאֹהֶל. וְאִם יֵשׁ עָלָיו בְּשָׂר קְרָאוּי, מְטַמֵּא בְּמִגָּע וּבְמַשָּׂא וּבְאֹהֶל. שְׁעוֹר בְּשָׂר קְרָאוּי, כְּדֵי לְהַעֲלוֹת אֲרוּכָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם יֵשׁ בַּמְּקוֹם אֶחָד כְּדֵי לְהַקִּיפוֹ בְּחוּט עָרֹב. יֵשׁ בּוֹ לְהַעֲלוֹת אֲרוּכָה: **ו** עֹשֶׂר קְדֻשּׁוֹת הֵן, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִקְּדֻשָּׁת מִכָּל הָאֲרָצוֹת. וּמַה הִיא קְדֻשָּׁתָהּ, שֶׁמְּבִיאִים מִמֶּנָּהּ הָעֹמֶר וְהַבִּכּוּרִים וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם, מַה שְׁאֵין מְבִיאִין כֵּן מִכָּל הָאֲרָצוֹת: **ז** עָרֵי הַמִּקְפָּה חוֹמָה מִקְּדֻשּׁוֹת מִמֶּנָּהּ, שֶׁמְּשַׁלְּחִין מִתּוֹכָן אֶת הַמְּצוֹרָעִים, וּמִסְּבִיבָן לְתוֹכָן מַת עַד שֶׁיִּרְצוּ. יָצָא, אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ: **ח** לְפָנִים מִן הַחוֹמָה מְקֻדָּשָׁה מֵהֶם, שֶׁאוֹכְלִים שָׁם קָדָשִׁים קַלִּים וּמַעֲשַׂר שֵׁנִי. הַר הַבַּיִת מְקֻדָּשָׁה מִמֶּנּוּ, שֶׁאֵין זָבִים וְזָבוֹת נִדּוֹת וְיוֹלְדוֹת נִכְנָסִים לְשָׁם. הֵחֵיל מְקֻדָּשָׁה מִמֶּנּוּ, שֶׁאֵין גּוֹיִם וּטְמֵא מֵת נִכְנָסִים לְשָׁם. עֲזָרַת נָשִׁים מְקֻדָּשָׁת מִמֶּנּוּ, שֶׁאֵין טְבוּל יוֹם נִכְנָס לְשָׁם, וְאֵין חַיָּבִים עָלֶיהָ חִטָּאת. עֲזָרַת יִשְׂרָאֵל מְקֻדָּשָׁת מִמֶּנָּהּ, שֶׁאֵין מְחֻסַּר כִּפּוּרִים מִמֶּנָּהּ, שֶׁאֵין יִשְׂרָאֵל נִכְנָסִים לְשָׁם אֶלָּא בְּשֵׁעַת צְרָכֵיהֶם. לְסַמִּיכָה לְשְׁחִיטָה לְהַנָּפָה וְלִתְנוּפָה: **ט** בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ מְקֻדָּשׁ מִמֶּנָּהּ, שֶׁאֵין בְּעָלֵי מוּמִין וּפְרוּעֵי רֹאשׁ נִכְנָסִים לְשָׁם.

נִקְבָּים נִקְבָּים וּלְפָנִים מִמֶּנָּה נִקְרָא (ז) **הַחֵיל. מְקֻדָּשׁ מִמֶּנּוּ, שֶׁאֵין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּטְמֵא מֵת נִכְנָסִים לְשָׁם. (ז) עֲזָרַת נָשִׁים שֶׁהִיְתָה לְפָנִים מִן הַחֵיל** מֵאַה וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה אֹרֶךְ עַל רֹחַב מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה **מְקֻדָּשָׁה מִמֶּנּוּ, שֶׁאֵין טְבוּל יוֹם נִכְנָס לְשָׁם,** וְהוּשְׁפְּטוּ וּבִית דִּינוֹ גְּזֵרוּ שֶׁלֹּא יִכָּנֵס טְבוּל יוֹם בְּעֲזָרַת נָשִׁים. וְרַק עַל טְבוּל יוֹם גְּזֵרוּ וְלֹא עַל מְחֻסַּר כִּפּוּרִים. דְּמַחְסֵר כִּפּוּרִים לְחוֹמֶת הַחֵיל הוּא אִסּוּר, וְאֵין חַיָּבִין עָלָיהּ חַטָּאת. וְטְבוּל יוֹם אִסּוּר, וְאֵין חַיָּבִין עָלָיו חַטָּאת. וְלֹא טָבַל, אֵינוֹ חַיָּב חַטָּאת. (ז) **עֲזָרַת יִשְׂרָאֵל מְקֻדָּשֶׁת מִמֶּנָּה, שֶׁאֵין מְחֻסַּר כִּפּוּרִים נִכְנָס לְשָׁם, וְחַיָּבִין עָלָיהּ חַטָּאת. עֲזָרַת הַכֹּהֲנִים מְקֻדָּשֶׁת מִמֶּנָּה, שֶׁאֵין יִשְׂרָאֵל נִכְנָסִים לְשָׁם אֶלָּא בְּשֵׁעַת צְרָכֵיהֶם. לְסַמִּיכָה** שֶׁל רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ, דְּאִי אֶפְשָׁר בְּלִי בְּעָלִים, דְּכְתִיב (ויקרא א, ד) "וְסָמַךְ יָדוֹ", **לִשְׁחִיטָה** שֶׁכֵּשֵׁרָה בְּזָר, וְאַף עַל פִּי שֶׁאֶפְשָׁר בְּזָר אוֹ בְּיַד כֹּהֵן, לֹא אָסְרוּ עַל זֶה, וְכֵן נִכְנָס **לְתִנּוּפָה;** דְּכֹהֵן מַנִּיחַ יָדוֹ תַּחַת יַד הַבְּעָלִים וּמְנִיף. וְתִנּוּפָה נְמֵי צְרִיךְ דְּזִקָּה בְּעָלִים. מַעֲלוֹת דִּשְׁנָה זוּ מְחֻלֹּקֶת בֵּין הָרִאשׁוֹנִים אִם הוּא דְּאוֹרַיְתָא אוֹ דְּרַבָּנָן. הָרַמְב"ם סוֹבֵר דְּהוּא דְּאוֹרַיְתָא, וְהָא"ר וְהָרַא"ן מְשַׁמְּעִינָן הַגְּמָרָא דְּהִקּוּמֵץ וְנָח בְּשֵׁם רַבּוֹתָיו. דְּהוּא מִדְּרַבָּנָן. וְכֵן כְּתַב הַכ"מ בְּשֵׁם הָרַמְב"ן, וְכֵן מִסִּיק הָרַ"שׁ. **ט)** בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ מְקֻדָּשׁ מִמֶּנָּה, שֶׁאֵין כֹּהֲנִים בְּעָלֵי מוּמִין וּפְרוּעֵי רֹאשׁ שֶׁלֹּא גִלְּחוּ שִׁלְשִׁים יוֹם, נִכְנָסִים לְשָׁם,

מסֶכת כֵּלים פרק ב

דְּכְתִיב (ויקרא כא, יח) "כִּי כָל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב", וּפְרוּעֵי רֹאשׁ דְּכְתִיב (שם י, ו) "רֹאשֵׁיכֶם אַל תִּפְרָעוּ". ט) **הַהֵיכָל** וְכֵן הָאוּלָם **מְקֻדָּשׁ מִמֶּנּוּ, שֶׁאֵין נִכְנָס לְשָׁם אֶלָּא בְּגִדּוּל בִּיּוֹם הַכִּפּוּרִים בְּשֵׁעַת הָעֲבוֹדָה.** דְּכְתִיב (ויקרא טז, ב) "וְאָל יָבֹא בְכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ", וּכְתִיב (שם ג) "בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ". וּבְיוֹם הַכִּפּוּרִים נִכְנָס לְכָאן אַרְבָּעָה פְּעָמִים, אֹ) לְהַקְטִיר קְטֹרֶת, בּ) לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ הַכַּף, גּ) לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ הַשְּׁעִירִי, דּ) לְהוֹצִיא כַּף וּמַחְתָּה. **אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּחֲמִשָּׁה דְּבָרִים בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים לְתַמֵּד הַהֵיכָל.** אֹ) **שֶׁאֵין בְּעָלֵי מוּמִין בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים וּפְרוּעֵי רֹאשׁ וְשֶׁתּוּיֵי יַיִן וְשֶׁלֹּא רְחוּץ יָדַיִם וְרַגְלַיִם נִכְנָסִין לְשָׁם,** בּ) **וּפוֹרְשִׁין מִבֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ בְּשֵׁעַת הַקְטָרָה:**

פרק ב אֹ) **כְּלֵי בַעַל, וּכְלֵי עוֹר, וּכְלֵי חֶרֶס, וּכְלֵי זְכוּכִית,** פְּשׁוּטֵיהֶן טְהוֹרִים, וּמְקֻבָּלֵיהֶן טְמֵאִים. בּ) **שֶׁבְּרוּ, וְטָהֲרוּ.** חָזַר וְעָשָׂה מֵהֶם כֵּלִים. **מִקְבָּלֵיהֶן טְמֵאִים בְּאֹהֶב.** כְּלֵי חֶרֶס וּכְלֵי עֵצָה, **וּמִטַּמְּאִין בְּאֹהֶל.** מִתְמַלְּאִין שָׁוָה. **מִתְמַלְּאִין וּמִטַּמְּאִין בְּאֹהֶל, מֵאַחֲוָרֵיהֶן, וְאֵינוֹ מִטַּמְּאִין מִצַּדֵּיהֶן, וּשְׁבִירָתָן הִיא יוֹשְׁבִין שֶׁלֹּא בְּדֶפֶן שֶׁבְּכֵלֵי חֶרֶס, וְקַרְקְרוֹתֵיהֶן, וְדְפוּנוֹתֵיהֶן יוֹשְׁבִין שֶׁלֹּא מִסְמְכִין, שֶׁעוּרָן, מִכְּדֵי סִיכַת קָטָן וָעֹד לוֹ. מוֹלֵג וָעֹד סָאָה, בְּרִבִיעִית. מִסְאָה וָעֹד סָאתַיִם, בְּחֵצִי לוֹ. מִקְּאתַיִם וָעֹד שֶׁלֹּשׁ וָעֹד חֲמֵשׁ סְאִין, בְּלוֹ. דִּבְרֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, אֲנִי אֵינִי נוֹתֵן בָּהֶם מִדָּה, אֶלָּא, הַדֵּפֶן שֶׁבְּכֵלֵי חֶרֶס, וְקַרְקְרוֹתֵיהֶן, וְדְפוּנוֹתֵיהֶן יוֹשְׁבִין שֶׁלֹּא מִסְמְכִין, שֶׁעוּרָן מִכְּדֵי סִיכַת קָטָן וָעֹד לוֹ. מוֹלֵג וָעֹד סָאָה, בְּרִבִיעִית. מִסְאָה וָעֹד סָאתַיִם, בְּחֵצִי לוֹ. מִלְּחֵמִיוֹת וָעֹד חֲצָבִים גְּדוֹלִים, בְּלוֹ. רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי אוֹמֵר, חֲצָבִים גְּדוֹלִים שֶׁעוּרָן בְּשֵׁנִי לְגַיִן. הַבַּסִּים הַגְּבוֹלִים וְהַחֲבָיוֹנוֹת, שֶׁעוּרָן מִכְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ כָּל שֶׁהֵן, וְאֵין לָהֶן דְּפוּנוֹת. ג) **הַטּוּחוֹת שֶׁבְּכֵלֵי חֶרֶס, טְבָלָא שֶׁאֵין לָהּ לִזְבוּ, וְאֲבוּב שֶׁל קַלָּאִין, וְסִילוֹנוֹת, אַף עַל פִּי שֶׁהֵן כְּפוּפִים אַף עַל פִּי מִקְבָּלִין,** וְכִבְכָּב שֶׁעֲשָׂאוּם לְסֹל הַפַּת, כְּלֵי חֶרֶס הַשּׁוּלִים טְמֵאִים, אֲבָל הַדְּפוֹנוֹת שֶׁל חֶרֶס הַטְּהוֹרוֹת, שֶׁעֲשָׂאוּם לְסֹל פַּת, וְיֵשׁ פּוֹטִיבָּר שֶׁבְּכֵלֵי חֶרֶס הַטְּהוֹרִים, לְלוּחַ פּוֹטוּט. ג) **הַטּוּחוֹת שֶׁבְּכֵלֵי חֶרֶס הַטְּהוֹרִים,** דְּכְתִיב (ויקרא יא, לה) "אֲשֶׁר יִפֹּל מֵהֶם אֶל תּוֹכוֹ", אַף שֶׁיֵּשׁ לוֹ תּוֹךְ לְקַבְּלָה, מַה שֶׁיֵּשׁ לוֹ תּוֹךְ לְקַבְּלָה, **טְמֵא, טְבָלָא, דָּבָר חֵלֶק שֶׁאֵין לָהּ לִזְבוּ** לָהּ שִׁפּוּר מִסְבִּיב, **וּמַחְתֶּה** שֶׁרּוֹחֲתִין בָּהּ בְּחֵלֶם שֶׁהִיא **פְּרוּצָה** שֶׁאֵין לָהּ דְּפוּנוֹת, **וְאֲבוּב** שֶׁל **קַלָּאִין,** כְּלֵי חֶרֶס שְׁקוּלִים מִן קְטָנִיּוֹת עַל גַּבֵּי הָאֵשׁ, וּשְׁפוּטוֹ הוּא בְּלֹא צֵרָה בְּתוּל וּמְנַקֵּב כְּכַבְרָה בְּשוּלִיּוֹ כְּדֵי שֶׁתְּהֵא הָאוֹר שוֹלֶטֶת בְּתוֹכוֹ, **וְסִילוֹנוֹת** מְרוּבִּין, **אַף עַל פִּי** שֶׁהֵן **כְּפוּפִין** מִשְּׁנֵי צִדֵּיהֶן, **אַף עַל פִּי** שֶׁהֵן **מִקְבָּלִין, וְכִבְכָּב שֶׁעֲשָׂאוּם לְסֹל הַפַּת,** כְּלֵי חֶרֶס שֶׁמְּכַסִּין בּוֹ סְלֵים שֶׁל פַּת. וְיֵשׁ גּוֹרְסִין כְּפָפָה. כְּלֵי שְׁפוּפִין אוֹתוֹ עַל גַּבֵּי הַסֹּל, וְאַפִּילּוּ יֵשׁ לוֹ בֵּית קִבּוּל, טָהוֹר, שֶׁכָּל הַמִּשְׁמֶשֶׁת כְּפוּף. דְּהַיְנוּ כִּסּוּי, בְּכֵלִי

שֶׁלֹּא נִגְעוּ, דְּכְתִיב גַּבֵּי כְּלֵי חֶרֶס (ויקרא יא, לה) "כָּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ יִטְמָא", וְאַפִּילּוּ מְלֵא חַרְדָּל שֶׁאֵינוֹ נוֹגֵעַ בְּדֹפְנוֹת הַכֵּלִי אֶלָּא שֶׁנּוֹגֵעַ בְּמָה שֶׁסְּמוּךְ לְדֹפְנוֹת, וּמִטַּמְּאִין מֵאַחוֹרֵיהֶן, אִם יֵשׁ בֵּית קִבּוּל בְּאַחוֹרֵיהֶן דֶּרֶךְ שֶׁעוֹשִׂין בְּכוֹסוֹת שֶׁל כֶּסֶף, וּפְעָמִים כּוֹפֵף אוֹתָן עַל פִּיהֶן וּמִשְׁתַּמְּשִׁין בְּבֵית קִבּוּל שֶׁבַּאֲחוֹרֵיהֶן, אַם נִגְעָה טֻמְאָה בְּאוֹתוֹ בֵּית קִבּוּל, טִמְּאָה הַכֵּלִי חֶרֶס, **וְאֵינוֹ מִטַּמְּאִין מִצַּדֵּיהֶן,** דְּכְתִיב (שם) "וְכָל כְּלִי חֶרֶס אֲשֶׁר הוּא בְּתוֹכוֹ יִטְמָא", וּבְאָה הַסְּפֵקָה אִם שִׁיּוּט לוֹ תּוֹךְ מִמְּתוֹכוֹ וְאֵת שֶׁאֵין לוֹ תּוֹךְ טָהוֹר. וְשָׁרַשׁ אֶחָד שֶׁקֹּל שֶׁאֵינוֹ עָשׂוּי לְקַבְּלָה, טָהוֹר. כְּתִיב (שם) "וְכָל כְּלִי חֶרֶס" מִנַּיִן לְרַבּוֹת שְׁבָרֵי כְּלֵי חֶרֶס. תַּלְמוּד לוֹמַר "וְכָל" כְּלֵי חֶרֶס (הַקְּדוֹמִים הָרַמְב"ם).

שְׁעוֹר סְאָה שִׁשָּׁה קַבִּין. וְקַב אַרְבָּעָה לוֹגִין. וְלוֹג אַרְבָּעָה רְבִיעִיּוֹת. ב) **הַדֵּפֶן שֶׁבְּכֵלֵי חֶרֶס,** הֵיכָן כְּלֵי חֶרֶס דֵּפֶן וְהֵיכָן כְּלֵי חֶרֶס שֶׁאֵינוֹ דֵּפֶן, וְקַרְקְרוֹתֵיהֶן, הֵיכָן שֶׁבְּרוּנוֹ וְנִשְׁאַר שֶׁוֹלֵיהֶן הֵיכָן קַרְקַע הַכֵּלִי, **וְדְפוּנוֹתֵיהֶן,** הֵיכָן שֶׁנִּשְׁאֲרוּ דְּפוּנוֹת הַכֵּלִי, וְהֵם **יוֹשְׁבוּ** שֶׁלֹּא מִסְמְכִין, וְיֵשׁ לָהֶן בֵּית קִבּוּל. **שֶׁעוּרָן לְקַבֵּל טֻמְאָה מִכְּדֵי סִיכַת קָטָן** הֵיכָן אִם מְחַזְּרִין שָׁמָן בְּדֵי סִיכָה לְאָכֶל קִטְנָה שֶׁל קָטָן בְּיוֹם אֶחָד וְלֹא לְכֵלִי שֶׁהִיא לֹא הֵיכָן שֶׁל טֹהַר וְלֹא לְכֵלִי שֶׁהִיא בֵּית קִבּוּל עַל גַּבָּהּ, דָּאִם הָיָה לוֹ בֵּית קִבּוּל עַל גַּבָּהּ יוֹתֵר מִכְּדֵי סִיכַת קָטָן, הֵיכָן יוֹתֵר בֵּית קִבּוּל הַמְאֻסָּר לְקַבֵּל טֻמְאָה, אֶלָּא לְפִי הַמְּקוֹמוֹת וְצוּרַת הַכֵּלִים, **אֶלָּא הַדֵּפֶן שֶׁבְּכֵלֵי חֶרֶס וְקַרְקְרוֹתֵיהֶן וְדְפוּנוֹתֵיהֶן,** אִם **יוֹשְׁבוּ שֶׁלֹּא מִסְמְכִין, שֶׁעוּרָן מִכְּדֵי סִיכַת קָטָן וָעֹד לוֹ. וְהֵן יוֹתֵר בְּרִבִיעִית. מוֹלֵג וָעֹד חֲצָבִים גְּדוֹלִים** שֶׁעוֹשִׂין בְּלוֹד. שֶׁעוּרָן בְּרִבִיעִית. **מוֹלֵג וָעֹד לְחֵמִיוֹת חֲבִיוֹת** שֶׁעֲשָׂאוּם בֵּית לֶחֶם, **וְהֵן יוֹתֵר בְּרִבִיעִית. מִסְאָה וָעֹד חֲצָבִים** כְּדֵים **גְּדוֹלִים, בְּלוֹ. רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי אוֹמֵר חֲצָבִים גְּדוֹלִים שֶׁעוּרָן בְּשֵׁנִי לְגַיִן. הַבַּסִּים הַגְּבוֹלִים וְהַחֲבָיוֹנוֹת חֲבִיוֹת קְטַנּוֹת שֶׁעוּרָן קַרְקְרוֹתֵיהֶן כָּל שֶׁהֵן,** לְפִי שֶׁשּׁוֹלֵיהֶן מְחַדְּדִין כְּמוֹ שּׁוֹלֵי קִנָּת כְּלִי קִבּוּל, **וְאֵין לָהֶם דְּפוּנוֹת.** דְּזִקָּה הַשּׁוּלִים טְמֵאִים, אֲבָל הַדְּפוּנוֹת הַטְּהוֹרוֹת, שֶׁעֲשָׂאוּם מֵהֶם רוֹמְנִין לְלוּחַ פּוֹטוּט. ג) **הַטּוּחוֹת שֶׁבְּכֵלֵי חֶרֶס הַטְּהוֹרִים,** דְּכְתִיב (ויקרא יא, לה) "אֲשֶׁר יִפֹּל מֵהֶם אֶל תּוֹכוֹ", אַף שֶׁיֵּשׁ לוֹ תּוֹךְ לְקַבְּלָה, **טְמֵא, טְבָלָא, דָּבָר חֵלֶק שֶׁאֵין לָהּ לִזְבוּ לָהּ שִׁפּוּר מִסְבִּיב, וּמַחְתֶּה** שֶׁרּוֹחֲתִין בָּהּ בְּחֵלֶם שֶׁהִיא **פְּרוּצָה** שֶׁאֵין לָהּ דְּפוּנוֹת, **וְאֲבוּב** שֶׁל **קַלָּאִין,** כְּלֵי חֶרֶס שְׁקוּלִים מִן קְטָנִיּוֹת עַל גַּבֵּי הָאֵשׁ, וּשְׁפוּטוֹ הוּא בְּלֹא צֵרָה בְּתוּל וּמְנַקֵּב כְּכַבְרָה בְּשוּלִיּוֹ כְּדֵי שֶׁתְּהֵא הָאוֹר שוֹלֶטֶת בּוֹ, **וְסִילוֹנוֹת** מְרוּבִּין, **אַף עַל פִּי** שֶׁהֵן **כְּפוּפִין** מִשְּׁנֵי צִדֵּיהֶן, **אַף עַל פִּי** שֶׁהֵן **מִקְבָּלִין, וְכִבְכָּב שֶׁעֲשָׂאוּם לְסֹל הַפַּת,** כְּלֵי חֶרֶס שֶׁמְּכַסִּין בּוֹ סְלֵים שֶׁל פַּת. וְיֵשׁ גּוֹרְסִין כְּפָפָה. כְּלֵי שְׁפוּפִין אוֹתוֹ עַל גַּבֵּי הַסֹּל, וְאַפִּילּוּ יֵשׁ לוֹ בֵּית קִבּוּל, טָהוֹר, שֶׁכָּל הַמִּשְׁמֶשֶׁת כְּפוּף. דְּהַיְנוּ כִּסּוּי, בְּכֵלִי**

מִטַּמְּאִין בְּאֹהֶל, מַה שְׁאֵין כֻּלָּם מְטַמְּאִין, וּבְהַרְבָּה דְּבָרִים יֵשׁ שֶׁזָּקֵנוּ חֻמְרוֹ מִמַּת, וְכֵן יֵשׁ שֶׁמְּצַדֵּעַ חֻמְרוֹ מִעֲצֶם כְּשַׂעֲוֹרָה, וּמְדַבֵּר מְאוֹתָהּ מְעֻלָּה שֶׁמְּקַנֵּה הַהֶמְיָא. (ז) **עֲשָׂרֶת מְאוֹת** שֶׁאֵינוֹ מִן הָאֳדֶם, א) **מְחַסֵּר כִּפּוּרִים,** וְהֵם אַרְבָּעָה, ב) מְצֹרָע מְחֻלָּט אוֹ בְּזָב בְּזוֹ שֶׁלֹּא יְאִיבָא. ג) וְזָבָה ד) וּיוֹלֶדֶת שֶׁקִּבְּלוּ הַלְוִיִּים שֶׁמְּשַׁן, וְהֵם מְחַסְּרֵי קָרְבָּנוֹת, **אָסוּר בְּבִקּוּשׁ** אוֹתָם מִן נֶגֶע בָּהֶם (עין רמבמ עה ע"א), **וּמִתָּר בְּמַעֲשֵׂר,** דְּמִתָּר לֶאֱכֹל גַּם הַמַּעֲשֵׂר שֶׁלּוֹ. **חָזַר לִהְיוֹת** ג) **בַּעַל קְרִי, שֶׁיְּצִיאַת** מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת זֶרַע, **אָסוּר בְּשַׁלְשָׁתָן. בְּבִקּוּשׁ וּבִתְרוּמָה וּבְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי. חָזַר לִהְיוֹת** ד) **בּוֹעֵל נִדָּה, מְטַמֵּא מִשְׁכַּב תַּחְתָּן בְּעֵלְיוֹן. חָזַר לִהְיוֹת** ה) **זָב, שְׁרָאוּי שְׁתֵּי רְאִיּוֹת, שֶׁטְּמֵא מִשְׁכַּב וּמוֹשָׁב וְצָרִיךְ בִּיאַת מַיִם חַיִּים,** דְּהַיְנוּ טְבִילָה בְּמַעְיָן. דְּכְתִיב (ויקרא טו, יג) "וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם חַיִּים". אֲבָל שְׁאָר טְמֵאִים דֵּי בְּמִקְוֶה, **וּבְטוּר מִן הַקְּרְבָּן.** ו) **רָאָה שָׁלֹשׁ** רְאִיּוֹת, **חַיָּב גַּם בְּקָרְבָּן.** הָאֲמוּר בְּפָרָשַׁת מְצוֹרָע גַּבֵּי זָב (שם ד) **חָזַר לִהְיוֹת** ז) **מְצֹרָע מִסְּגָן,** שֶׁמְּסַגְּרוּ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים לְרְאוֹת אִם יוֹלְדוּ אוֹ לֹא סִימְנֵי טְמֵאָה, **מְטַמֵּא בְּבִיאָה,** אִם בָּא אֶל הַבַּיִת, נִטְמָא כָּל אֲשֶׁר בַּבַּיִת **וּבְטוּר מִן הַפְּרִיעָה וּמִן הַפְּרִימָה,** דְּלֹא אֲמְרָה תּוֹרָה "וְאִם הָיוּ הַפְּרִימָה, וְהָיוּ פְּרוּמִים וּרְאִשׁוֹ יִהְיֶה פְּרוּעַ" רַק בְּמְצֹרָע מְחֻלָּט, **וּמִן הַצִּפֳּרִים** פְּטוּר. **וְאִם הָיָה** ח) **מְחֻלָּט,** הָיָה בַּכֶּלְיָן. דְּמַחְלֹט שֶׁנִּתְרַפֵּא מֵבִיא צִפֳּרִים מְגֻלָּח עַל כָּל שְׂעָרוֹ. ט) **פְּרַשׁ מִמֶּנּוּ** מִן הָאָדָם **אֲבָל שְׁאֵין עָלָיו בָּשָׂר קְרָאוּי,** וְלִקְמָן מְפָרֵשׁ מַהוּ קְרָאוּי, **מְטַמֵּא בְּמִגָּע וּבְמַשָּׂא,** דְּכְתִיב בְּתֹרַת הַנְּגָעִים בְּעֶצֶם, מִשְׁמַע בֵּין יֵשׁ בּוֹ בָּשָׂר וּבֵין אֵין בּוֹ בָּשָׂר, וּבְטֻמְאַת אֹהֶל כְּתִיב (שם טז) "בְּעֶצֶם אָדָם אוֹ בְּקֶבֶר", וְעָצֶם אָדָם מִשְׁמַע שֶׁיֵּשׁ בּוֹ בָּשָׂר גִּידִים וְעַצָּמוֹת. י) **וְאִם יֵשׁ עָלָיו בָּשָׂר קְרָאוּי, וּבְמִגָּע וּבְמַשָּׂא וּבְאֹהֶל. שִׁעוּר בָּשָׂר קְרָאוּי, כְּדֵי לְהַעֲלוֹת אֲרוּכָה.** שֶׁהַרְפֵּא הָאֲבָר אִלּוּ הָיָה מְחֻבָּר לָאָדָם, וְלְקָמָן הוּא פְּחוֹת מִכַּזַּיִת (עיין תפא"י). **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר** מִה דַּשְׁעוּר שְׁרָאוּי הָאֲבָר לְהִתְרַפֵּא, **אִם יֵשׁ בַּמְּקוֹם אֶחָד כְּדֵי לְהַקִּיפוֹ בְּחוּט עָרֹב.** דְּהַיְנוּ שֶׁאִם הַבָּשָׂר מְמֻנָּה, שֶׁאֵין יִשְׂרָאֵל נִכְנָסִים לְשָׁם אֶלָּא בְּשֵׁעַת צְרָכֵיהֶם. **יֵשׁ בּוֹ לְהַעֲלוֹת אֲרוּכָה:** אוּנֵּס דְּתָנֵי לְעִיל בְּמַעֲלוֹת מִמֶּנּוּ. **ו) עֶשֶׂר קְדֻשּׁוֹת הֵן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִקְּדֻשַּׁת מִכָּל הָאֲרָצוֹת, וּמַה הִיא קְדֻשָּׁתָהּ, שֶׁמְּבִיאִין מִמֶּנָּה הָעֹמֶר** בְּט"ו נִיסָן, דְּכְתִיב (ויקרא כג, י) "וְקִצַּרְתֶּם אֶת קְצִירָהּ", קְצִירָה וְלֹא קְצִיר חוּצָה לָאָרֶץ, **וְהַבִּכּוּרִים,** דְּכְתִיב (דברים כו, ב) "אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאַרְצֶךָ", **וּשְׁתֵּי**

לְמַעְלָה מִן הַמְּצוֹרָע, עֵצֶם כְּשַׂעֲוֹרָה מִן הַמַּת, **שֶׁהוּא מְטַמֵּא טֻמְאַת שִׁבְעָה.** מַה מִּקְדָּשִׁים מְטַמְּאִין אֲחֵרִים אֵלָּא שֶׁלְּמַעְלָה מִטַּמְּאִין עֶרֶב, וְיַלְּפִינוּ לָה מִדְּכְתִיב (במדבר לא, כד) "וְכִבַּסְתֶּם בְּגָדֶיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וּטְהַרְתֶּם", כָּל טֻמְאוֹת שֶׁאַתָּם מִטַּמְּאִין בְּמַת לֹא יְהֵא בָהֶן פָּחוֹת מִשִּׁבְעָה. **חִמּוּר מִכֻּלָּן הַמַּת, שֶׁהוּא מְטַמֵּא טֻמְאַת שִׁבְעָה. חִמּוּר מִכֻּלָּם, הַמַּת. שֶׁהוּא מְטַמֵּא בְּאֹהֶל, מַה שְׁאַין כֻּלָּם מְטַמְּאִין:**

א מַה **עֹשֶׂה תְּמֵאוֹת פּוֹרְשׁוֹת** מִן הָאֳדֶם. **מְחַסֵּר כִּפּוּרִים. אָסוּר בְּבִקּוּשׁ וּמִתָּר בִּתְרוּמָה וּבְמַעֲשֵׂר. חָזַר לִהְיוֹת לְטְבוּל יוֹם, אָסוּר בְּבִקּוּשׁ וּמִתָּר בִּתְרוּמָה וּמִתָּר בְּמַעֲשֵׂר. חָזַר לִהְיוֹת בַּעַל קְרִי, אָסוּר בְּשַׁלְשָׁתָן. חָזַר לִהְיוֹת בּוֹעֵל נִדָּה, מְטַמֵּא מִשְׁכַּב כְּעֵלְיוֹן. חָזַר לִהְיוֹת זָב שְׁרָאוּי שְׁתֵּי רְאִיּוֹת, מְטַמֵּא מִשְׁכַּב וּמוֹשָׁב, וְצָרִיךְ בִּיאַת מַיִם חַיִּים, וּבְטוּר מִן הַקְּרְבָּן. רָאָה שָׁלֹשׁ רְאִיּוֹת, חַיָּב גַּם בְּקָרְבָּן. הָאֲמוּר בְּפָרָשַׁת מְצוֹרָע גַּבֵּי זָב (שם ד) **חָזַר לִהְיוֹת** ז) **מְצֹרָע מִסְּגָן,** שֶׁמְּסַגְּרוּ כֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים לִרְאוֹת אִם יוֹלְדוּ אוֹ לֹא סִימְנֵי טְמֵאָה, **מְטַמֵּא בְּבִיאָה,** אִם בָּא אֶל הַבַּיִת, נִטְמָא כָּל אֲשֶׁר בַּבַּיִת **וּבְטוּר מִן הַפְּרִיעָה וּמִן הַפְּרִימָה,** דְּלֹא אֲמְרָה תּוֹרָה "וְאִם הָיוּ הַפְּרִימָה, וְהָיוּ פְּרוּמִים וּרְאִשׁוֹ יִהְיֶה פְּרוּעַ" רַק בְּמְצֹרָע מְחֻלָּט, **וּמִן הַצִּפֳּרִים** פְּטוּר. **וְאִם הָיָה** ח) **מְחֻלָּט,** הָיָה בַּכֶּלְיָן. דְּמַחְלֹט שֶׁנִּתְרַפֵּא מֵבִיא צִפֳּרִים מְגֻלָּח עַל כָּל שְׂעָרו